مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان / زمستان ۱۳۸۶ / دوره ۹ / شماره ۴ (پی‌درپی ۲۴) / صفحات ۲۵ تا ۳۰

تحقیقی

ارتباط یافته‌های دانسیتومتری استخوان زنان با شاخص چانه‌ای استخوان مندیبل در رادیوگرافی پانورامیک

دکتر علی باقرپور[۱] ، دکتر ماهرخ ایمانی مقدم[۲] ، دکتر محمدرضا هاتف[۳] ، دکتر حبیب الله اسماعیلی[۴]

۱- استادیار گروه رادیولوژی دهان و فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد. ۲- دانشیار گروه رادیولوژی دهان و فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد. ۳- دانشیار گروه روماتولوژی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد. ۴- استادیار گروه پزشکی اجتماعی ، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

چکیده

زمینه و هدف : *دانسیتومتری استخوان روشی مناسب برای بررسی وضعیت اسکلتال بیماران می‌باشد. این مطالعه با هدف بررسی ارتباط وضعیت اسکلتال ناحیه گردن فمور و مهره‌های L2-L4 با شاخص چانه‌ای (Mental Index) استخوان مندیبل در رادیوگرافی پانورامیک زنان مراجعه کننده به بخش رادیولوژی دانشکده دندانپزشکی مشهد انجام شد.*

روش بررسی: *در این مطالعه توصیفی، رادیوگرافی‌های پانورامیک ۶۷ نفر از خانم‌های مراجعه کننده به بخش رادیولوژی دانشکده دندانپزشکی مشهد در سال ۱۳۸۳ با سن بیش از ۳۵ سال که سالم و فاقد تاریخچه مصرف داروهای موثر بر متابولیسم استخوان بودند، بررسی شد و در آنها شاخص چانه‌ای تعیین و ثبت گردید. از همه بیماران مورد مطالعه دانسیتومتری استخوان در مرکز توس به وسیله دستگاه Osteocore و روش DEXA در دو کانون گردن فمور چپ و ناحیه L2-L4 (مهره‌های دوم تا چهارم کمری) به عمل آمد. بیماران با توجه به معیار T-score به سه گروه طبیعی، استئوپنیک و استئوپوروتیک در هر کانون تقسیم شدند. داده‌های به دست آمده با استفاده از آزمون‌های ANOVA و ضریب همبستگی پیرسن تجزیه و تحلیل آماری شد.*

یافته‌ها : *میانگین شاخص چانه‌ای بین گروه‌های طبیعی و استئوپنیک در ناحیه گردن فمور زنان مورد مطالعه اختلاف معنی‌داری را نشان داد (P<۰/۰۵). میانگین شاخص چانه‌ای بین گروه‌های طبیعی و استئوپوروتیک و استئوپنیک و استئوپوروتیک در ناحیه L2-L4 زنان مورد مطالعه اختلاف معنی‌داری را نشان داد (P<۰/۰۵). شاخص چانه‌ای با T-score در ناحیه گردن فمور و ناحیه L2-L4 همبستگی معنی‌داری داشت (به ترتیب r=۰/۳۳ ، r=۰/۳۲ و P<۰/۰۵).*

نتیجه‌گیری: *این مطالعه نشان داد که می‌توان از شاخص چانه‌ای استخوان مندیبل به عنوان ابزار مفیدی در تخمین وضعیت اسکلتال بیماران استفاده نمود. ولی به‌کارگیری این شاخص به تنهایی برای بررسی دقیق وضعیت اسکلتال بیماران کافی نمی‌باشد.*

کلید واژه‌ها: *دانسیتومتری استخوان، رادیوگرافی پانورامیک، شاخص چانه‌ای، مندیبل*

---

*نویسنده مسؤول : دکتر علی باقرپور ، پست الکترونیکی : **bagherpoora@mums.ac.ir***

نشانی : مشهد، بلوار وکیل‌آباد، دانشکده دندانپزشکی ، بخش رادیولوژی ، تلفن : ۱۵-۸۸۲۹۵۰۱ – ۰۵۱۱ ، نمابر : ۸۸۲۹۵۰۰

وصول مقاله : ۸۶/۲/۱۲ ، اصلاح نهایی : ۸۶/۹/۳ ، پذیرش مقاله : ۸۶/۱۱/۲۷